

Skagen Fuglestation 2017

En ny begyndelse

CES-fangster på Skagen i perioden 2012-2017

Af Henning Ettrup, formand for Danmarks Ringmærkerforening

Danmark etablerede i 2004 sit første Constant Effort Site (CES) efter international standard. CES er en metode til overvågning af spurvefuglebestande gennem standardiseret ringmærkning med spejlnet. For yderligere oplysninger henvises til www.bto.org.

Det overordnede formål med CES er at få et mål for de almindelige ynglefugles overlevelse og ungeproduktion. Oplysningerne, der indsamles, gør det muligt at analysere årsagerne til de bestandsændringer, som tilvejebringes af forskellige andre bestandsanalyser såsom DOFs punkttællinger.

CES går ud på at fange og ringmærke på en standardiseret måde, hvor sommeren opdeles i 10-dagesperioder startende den 1. maj (se tabel 1). Der skal fanges én og kun én gang i hver af disse 10-dages perioder. Fangsten påbegyndes ½ time før solopgang, hvorefter der fanges i seks timer. Hindrer dårligt vejr, at hele fangsttiden den enkelte dag kan gennemføres (grundet regn eller blæst), kan fangsten færdiggøres den efterfølgende dag. Er det ikke muligt, må man forsøge sig med en ny dag senere i perioden.

Tabel 1: CES perioderne fordelt på datoer fra maj til august.

Periode	Startdato	Slutdato
1	01.05	10.05
2	11.05	20.05
3	21.05	30.05
4	31.05	09.06
5	10.06	19.06
6	20.06	29.06
7	30.06	09.07
8	10.07	19.07
9	20.07	29.07
10	30.07	08.08
11	09.08	18.08
12	19.08	28.08

Topmeise, Skagen Klitplantage. Foto: Knud Pedersen.

Tabel 2: Fangstdatoer i CES Skagen 2012-2017. Blå datoer afviger en dag fra den periode, hvori de er sat (se teksten). Skyggede er perioder, hvor der ikke blev fanget.

Periode	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1	09.05	01.05	01.05	01.05	01.05	01.05
2	19.05	10.05	11.05	11.05	15.05	12.05
3	27.05	20.05	21.05	23.05	29.05	25.05
4		31.05	29.05	06.06	05.06	
5	10.06	08.06			11.06+12.06	09.06+10.06
6	23.06	18.06	15.06	20.06	25.06+26.06	23.06
7	03.07		28.06	09.07	02.07+03.07	06.07
8	13.07	10.07	12.07	19.07	10.07	19.07
9	27.07	20.07	29.07	28.07	24.07	29.07
10	06.08	08.08	08.08	08.08	31.07	05.08
11	13.08	17.08	18.08	18.08	14.08	11.08
12	25.08	27.08		28.08	21.08	24.08

CES på Skagen blev etableret i 2012 af Michael Ancher og kører nu i regi af Skagen Fuglestation. Der er fanget på samme lokalitet frem til 2017. Lokaliteten flyttes fra 2018 til et nyt sted på grund af rydning af plantagen, hvor der mærkes, hvilket betyder store ændringer af lokaliteten. Nedenstående databehandling er den første bearbejdning af de indsamlede data, hvorfor der også vil være fokus på det fremadrettede arbejde.

Fangstdatoerne på CES-Skagen fremgår af tabel 2. Som det ses, er der nogle af perioderne, hvorfra der mangler data, ligesom der er perioder, hvor fangstdatoen ikke er i overensstemmelse med den officielle fangstperiode (se tabel 1), men er kommet en dag ind i forrige eller efterfølgende periode (8. og 18. juni 2013 dog to dage). Disse er medtaget for ikke at få for store huller i datamaterialet, og fordi det ikke vurderes at have betydning for en eventuel senere statistisk behandling af materialet.

Materialet indgår i det samlede danske CES-materiale, der tilgår det fælles europæiske projekt.

Materiale

Der er oplysninger om 1796 fangede fugle i CES i perioderne fordelt på 39 arter fanget i årene 2012-2017, hvoraf 1752 blev ringmærket eller var allerede mærket, men blev fanget første gang i CES (tabel 3). 44 fugle blev genfanget i en eller flere efterfølgende perioder i indeværende års CES (se tabel 6).

Spurvehøg 2K, han. Foto: Knud Pedersen.

Tabel 3: Fordelingen af fangede fugle på år og alder.

Art	2012		2013		2014		2015		2016		2017		SUM		Total	Procent 1k
	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad		
Ringdue						2							0	2	2	0,0
Natravn				1									0	1	1	0,0
Stor Flagspætte		1		2									0	3	3	0,0
Spurvehøg		1		4		1				1			0	7	7	0,0
Skovskade		2	1	3	1	1		3				2	2	11	13	15,4
Sortmejse	1	1		1		5	6	3	3		2	2	12	12	24	50,0
Topmejse	1	5	1	5		9	2	5	5	2	1	3	10	29	39	25,6
Blåmejse	1		3	23			1	2			2		7	25	32	21,9
Musvit	18	4	15	44	30	8	13	18	24	18	12	1	112	93	205	54,6
Gulbug							5						5	0	5	100,0
Skovsanger		1					2			1		1	2	3	5	40,0
Løvsanger	8	22	8	35	3	38	21	17	2	11	10	104	52	227	279	18,6
Gransanger	7	29	11	27	13	29	23	24	12	27	11	16	77	152	229	33,6
Halemejse		1					2	1					2	2	4	50,0
Munk		8	2	16	1	6	4	6	2	13		6	9	55	64	14,1
Havesanger		2		2			1	1				1	1	6	7	14,3
Gærdesanger	2	9	1	11		4	6	8		4	1	8	10	44	54	18,5
Tornsanger	10	6	3		1	6	4	3	4				22	15	37	59,5
Fuglekonge				14	2	2		2		4	7	1	9	23	32	28,1
Gærdesmutte				3		1	1	2	1	4		1	2	11	13	15,4
Grå Fluesnapper		3		6		2	2	4	1	2		6	3	23	26	11,5
Rødhals		15	1	22		33	7	34	11	31	3	14	22	149	171	12,9
Lille Fluesnapper								1					0	1	1	0,0
Broget Fluesnapper		2		15		4	1	2		2		17	1	42	43	2,3
Rødstjert		9	3	19	1	15	5	10		8	1	12	10	73	83	12,0
Sangdrossel				3	2	2		8				2	2	15	17	11,8
Vindrossel								1					0	1	1	0,0
Solsort	2	3		10	4	4	1	9			3	4	10	30	40	25,0
Jernspurv	1	9	1	11		4	1	25	1	12		1	4	62	66	6,1
Skovpiber		4		9	1	4		1	1	5		3	2	26	28	7,1
Bogfinke	1	10	1	18	4	10	3	21	4	25	1	5	14	89	103	13,6
Kvækerfinke				1			1	5		4			1	10	11	9,1
Dompap	1	4		5	1	2	3	10		7		2	5	30	35	14,3
Grønirisk		2		3		11		2		4		2	0	24	24	0,0
Gråsisken								1			2		2	1	3	66,7
Grønsisken		4		2		2		2					0	10	10	0,0
Gulspurv	1	2		3		6		2	2	13		2	3	28	31	9,7
Rørspurv				1				2					0	3	3	0,0
Dværgværling				1									0	1	1	0,0
Sum	54	159	51	320	64	211	115	235	73	198	56	216	413	1339	1752	23,6
Totaler		214		376		276		352		272		272				
Antal arter fanget		27		32		26		34		23		26			39	

Resultater

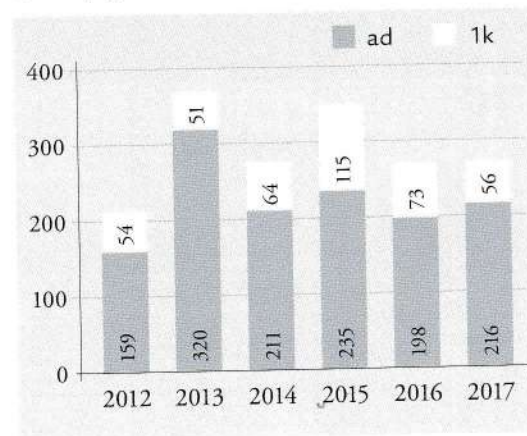
Der er ikke den store forskel i antallet af fangede fugle fra år til år, men man skal være opmærksom på den manglende dækning i flere perioder. Som det fremgår af tabel 3, fanges arterne i meget forskelligt antal, og af de 39 arter, der er fanget, er 22 fanget i et antal færre end 30 fugle, mens kun 5 arter er fanget i et antal på mere end 100 fugle.

Antallet af fangede fugle fra år til år fordelt på juvenile (1k) og voksne (ad) fugle fremgår af figur 1. Flest fugle er fanget i 2013 (371) og færrest i 2012 (213). Knap en fjerdedel af de fangede fugle er ungfugle (1k), men det dækker over stor variation fra art til art og fra år til år. Andelen af ungfugle varierer fra 14 % (2013) til 30 % (2015).

Blandt de hyppigst fangede arter (> 30) varierer andelen af juvenile mellem 6,1 % (Jernspurv) og 59,5 % (Tornsanger).

Fordelingen af det årlige antal fangede fugle på periode og alder fremgår af tabel 4. Samlet er der fanget flest fugle i periode 1 (353 fugle) og 2 (408 fugle), hvilket primært er gennemtrækkende fugle. Disse to perioder rummer også de største enkelte fangstdage i henholdsvis 2017 og 2013. Færrest er fanget i perioderne 5 (34

Figur 1: Årlig fangst fordelt på juvenile (1k) fugle og voksne (ad).

fugle), 6 (65 fugle) og 7 (62 fugle), hvor fuglene typisk ruger. Antallet øges igen sidst på sæsonen, når ungfuglene begynder at vise sig.

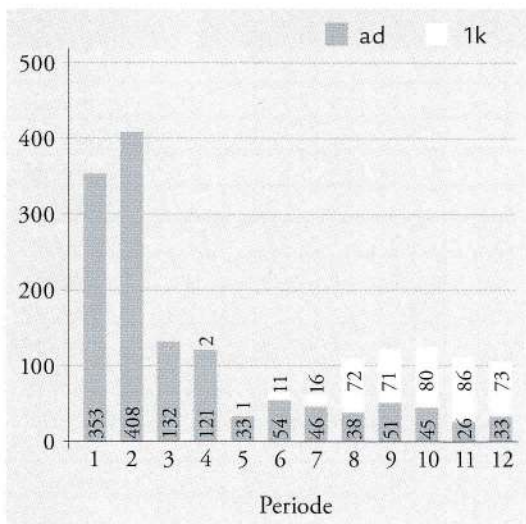
De første juvenile (1k) fugle fanges i periode 6, bortset fra to juvenile Musvitter og en juvenil Topmejsje i henholdsvis periode 4 og 5 (se tabel 5). Herefter øges andelen af juvenile fugle gennem resten af CES-fangsterne.

Tabel 4: Årlig fangst af mærkede fugle fordelt på periode og alder. De skyggede felter i tabellen, er CES perioder, hvor der ikke er fanget.

Periode	2012		2013		2014		2015		2016		2017		SUM		Total
	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	
1		38		106		78		80		44		7	0	353	353
2		23		73		49		48		66		149	0	408	408
3		21		45		20		13		30		3	0	132	132
4				53		26		21		23			2	121	123
5		4		14					1	11		4	1	33	34
6		7		9		13	5	14	6	6		5	11	54	65
7	4	2				7		23	6	3	6	11	16	46	62
8	3	4	7	1	29	5	14	15	14	4	5	9	72	38	110
9	18	24	17	5	11	3	8	12	11	3	6	4	71	51	122
10	21	22	10	6	10	3	23	5	10	2	6	7	80	45	125
11	7	6	7	5	14	7	42	3	8	1	8	4	86	26	112
12	1	8	10	3			21	3	16	6	25	13	73	33	106
Sum	54	159	51	320	64	211	115	235	72	199	56	216	412	1340	1752
Årssum		213		371		275		350		271		272			

Figur 2: Antal fangede fugle fordelt på periode og alder (1k og ad) (se tabel 6).

Fordelingen af de fangede arter på perioden, de er fanget, fremgår af tabel 5 og er summeret i figur 2.

Tormsanger, han. 24. maj 2017. Foto: Knud Pedersen.

Table 5: Fordelingen af arter på periode og alder.

Fortsætter på næste side →

Art	Per 1		Per 2		Per 3		Per 4		Per 5		Per 6		Per 7	
	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad
Ringdue		1		1										
Natravn								1						
Stor Flagspætte												1		
Spurvehøg		3				2		2						
Skovskade		2		4		1				1		2		1
Sortmejse		1		2		1		1			1	2		1
Topmejse		3		2		2		6	1			7		1
Blåmejse		22		3										2
Musvit		60		10		3	2	4			6	3	5	1
Gulbug														
Skovsanger				1		1								
Løvsanger		30		125		17		17		3		4		3
Gransanger		42		52		23		6		2	1	5	6	8
Halemejse		1								1				
Munk		2		14		10		10		4		4		2
Havesanger				2		1				2				
Gærdesanger				10		7		6		2				4
Tornsanger						2		4				1		
Fuglekonge		6		11		2		1						
Gærdesmutte		1		3		2		3				1		
Grå Fluesnapper				2		3		6		2		1		
Rødhals		43		55		16		15		4	2	6	1	6
Lille Fluesnapper								1						
Broget Fluesnapper		4		22		2		9		2				
Rødstjert		3		27		12		10		1		1		4
Sangdrossel		8		5		1		1						
Vindrossel		1												
Solsort		10		3		1		3		2				2
Jernspurv		43		13		3		1					1	1
Skovpiber		3		9		4		3		2		1		
Bogfinke		25		15		7		7		1	2	5		7
Kvækerfinke		8		1		1								
Dompap		5		2		1		3		1		5		3
Grønirisk		13		8		1								
Gråsiken														1
Grønsiken		4		1		3				1		1		
Gulspurv		9		4		1				2		3	1	1
Rørspurv				1		2								
Dvärgvärpling								1						
Sum	0	353	0	408	0	132	2	121	1	33	12	53	16	46
Total		353		408		132		123		34		65		62

Fortsætter på næste side →

Art	Per 8		Per 9		Per 10		Per 11		Per 12		SUM		Total
	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	
Ringdue											0	2	2
Natrvn											0	1	1
Stor Flagspætte						1		1			0	3	3
Spurvehøg											0	7	7
Skovskade	1		1								2	11	13
Sortmejse	1	1	3		3	2			4	1	12	12	24
Topmejse	3	4	2	1	2	2			2	1	10	29	39
Blåmejse			1		2		1		1		7	25	32
Musvit	33	1	18	9	19		16	2	13		112	93	205
Gulbug			1		1		1		2		5	0	5
Skovsanger				1			1		1		2	3	5
Løvsanger	1	4	7	9	9	5	19	6	16	4	52	227	279
Gransanger	7	2	13	8	19	2	25	1	6	1	77	152	229
Halemejse	2										2	2	4
Munk	5	2	1	1		6	1		2		9	55	64
Havesanger							1	1			1	6	7
Gærdesanger	3	1	2	4	2	7		2	3	1	10	44	54
Tornsanger	3	1	6	2	8	4	4		1	1	22	15	37
Fuglekonge		1	2				2		5	2	9	23	32
Gærdesmutte	1			1	1						2	11	13
Grå Fluesnapper				1		3	2		1	5	3	23	26
Rødhals	6	1	2		5		3	1	3	2	22	149	171
Lille Fluesnapper											0	1	1
Broget Fluesnapper						2	1			1	1	42	43
Rødstjert	1	1	2		3	4	2	4	2	6	10	73	83
Sangdrossel							2				2	15	17
Vindrossel											0	1	1
Solsort	1	5	4	1	3		1	2	1	1	10	30	40
Jernspurv			1	1					2		4	62	66
Skovpiber			1	1	1	1		2			2	26	28
Bogfinke	4	5	2	5	1	4	1	3	4	5	14	89	103
Kvækerfinke									1		1	10	11
Dompap		3	1	5	1	1	3			1	5	30	35
Grønirisk		1		1							0	24	24
Gråsirken									2		2	1	3
Grønsirken											0	10	10
Gulspurv		5	1			1		1	1	1	3	28	31
Rørspurv											0	3	3
Dværgværling											0	1	1
Sum	72	38	71	51	80	45	86	26	73	33	413	1339	1752
Total		110		122		125		112		106			

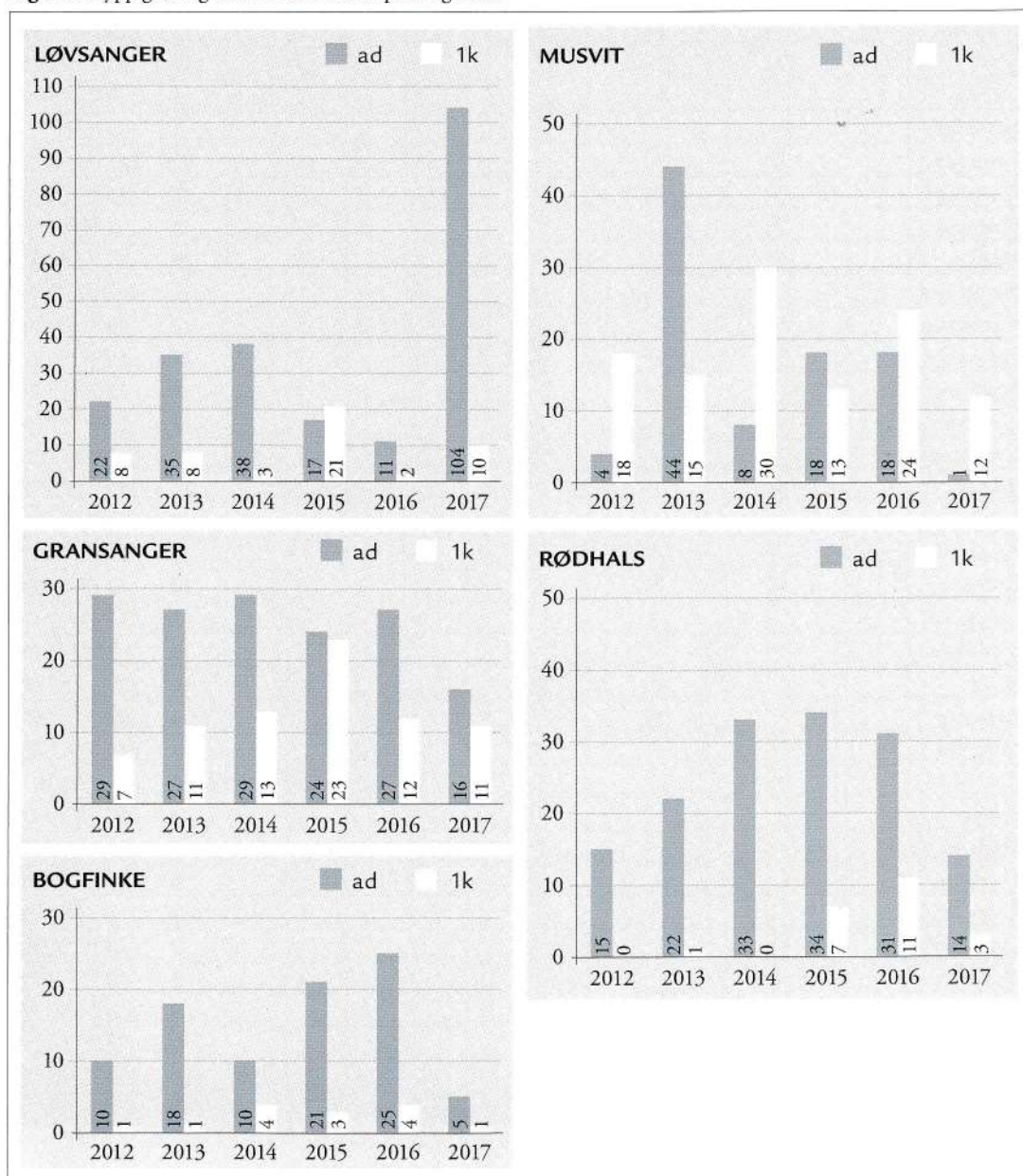
De hyppigst fangede arter (> 100 fugle) er Løvsanger, Gransanger, Musvit, Rødhals og Bogfinke i nævnte rækkefølge. Fangsten fordelt på år og alder fremgår af figur 3.

De fem arter i figur 3 viser forskellig fordeling af fangsten. Løvsanger og Gransanger fanges årligt i et antal på omkring 20-50 fugle, med 2017 som undtagelse, hvor der i periode 2 blev fanget et stort antal gennemtrækken-

de adulte Løvsangere. Antallet af fangede ungfugle (1k) er lavt i forhold til voksne undtagen i 2015, hvor andelen af ungfugle hos både Løv- og Gransanger var høj, hvilket også genkendes fra de øvrige danske CES (Ettrup upubl.).

Af Rødhals og Bogfinke fanges kun en lille andel ungfugle, mens det modsatte generelt er tilfældet hos Musvit, bortset fra 2013, hvor andelen af voksne fugle er høj.

Figur 3: Hyppigst fangede fem arter fordelt på år og alder.

Aflæsninger

I modsætning til de øvrige CES-lokaliteter i Danmark, hvorfra der samlet foreligger i størrelsesordenen 10-15 % aflæsninger (Ettrup, upubl.), mangler der aflæsninger af fugle fra tidligere år ved Skagen. Det tyder på, at de fleste af de fangede fugle ikke er lokale ynglefugle, men overvejende gennemtrækkende fugle.

Genfangster

De resterende 44 er genfangster af 41 fugle fordelt på 11 arter fanget i tidligere CES-perioder i samme år (tabel 6). Tre fugle er aflæst to gange. Der er ikke genfanget fugle i 2015. Det svarer til, at der genfanges 2,3 % af de fangede fugle.

Gulsprue, han med ring. Foto: Knud Pedersen.

Tabel 6: Årets genfangede fugle (mærkede fugle, der allerede er fanget mindst én gang i årets CES).

Art	2012		2013		2014		2015		2016		2017		SUM		Total
	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	
Topmejse		2		2	1	2				1		3	1	10	11
Blåmejse				1									0	1	1
Musvit									1	1			1	1	2
Løvsanger		1		1		2							0	4	4
Gransanger		1	3			1			1			2	4	4	8
Munk												1	0	1	1
Fuglekonge				1	1	1							1	2	3
Rødhals				2					2	2	1	1	3	5	8
Solsort						2							0	2	2
Bogfinke		1										1	0	2	2
Dompap		1								1			0	2	2
Sum	0	6	3	7	2	8	0	0	3	5	2	8	10	34	44
Totaler		6		10		10		0		8		10			
Antal arter		5		6		5		0		5		6			11

De genfangede fugle fordelt på perioder fremgår af tabel 7. Samlet fordeler de sig på alle perioder, men i ingen af årene er der genfanget i alle perioder.

Tabel 7: Fangstperioder fordelt på år for genfangede fugle (i periode 1 genfanges ingen).

Periode	2012		2013		2014		2015		2016		2017		SUM		Total
	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	1k	ad	
1													0	0	0
2		1				1				2			0	4	4
3		2		3		1				1		1	0	8	8
4				1		2				2			0	5	5
5				2								1	0	3	3
6		1		1		1							0	3	3
7						1						5	0	6	6
8						1				1			2	0	2
9		2				1	2			1			2	4	6
10										1			1	1	2
11				1								2	3	0	3
12				2									2	0	2
Sum	0	6	3	7	2	8	0	0	3	5	2	8	10	34	44
Årssum		6		10		10		0		8		10			

Afslutning

Ovenstående er den første analyse af data indsamlet i CES Skagen, der har kørt i perioden 2012-2017. Overordnet kan siges, at de indsamlede data er mangelfulde, idet det kun er lykkedes at gennemføre alle 12 fangster i en sæson (2016). Fangsterne viser også, at det primært er gennemtrækkende fugle, som fanges (figur 2), hvilket underbygges af, at der ikke foreligger aflæsninger af fugle fanget i foregående år, ligesom kun få fugle genfanges i samme sæson.

CES på den aktuelle lokalitet er afsluttet i 2017 på grund af store ændringer i området som følge af rydning af plantagen. Derfor flyttes CES Skagen til en ny og mere varieret lokalitet, hvor der forsøges gennemført en mere kontinuerlig ringmærkning, således at huller i data undgås.

Løvsanger. Foto: Skagen Fuglestation.

Fors ved

Af Poul Hal

Når en fu
nent i et
at der fo
re aftalt
jekter. S
arbejdsr
i forveje
gangsp
fuglest

I det f
og der
eller n
I den
S. Ch
min :

1. Ri star

I Eu
Ved
anv
gæ
sor
20

Se
sa
le
se
s'
c